

टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि-२०८०

प्रस्तावना: स्थानीय विकास प्रक्रियामा टोल तथा बस्ती स्तरबाट नै नागरिक सहभागिता सुनिश्चित गर्दै समाजको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक लंगायत विकासका सबै पक्षमा दिगोपन र अपनत्व सिर्जना गर्ने निश्चित भौगोलिक क्षेत्रभित्र बसोवास गर्ने नागरिकहरूको सहभागितामा वडा कार्यालयको सहयोगी संस्थाको रूपमा काम गर्ने गरी टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालनका लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, 'प्रशासकीय कार्यविधि' नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ बमोजिम कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम "टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०८०" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा (क) 'कार्यालय' भन्नाले वुलिडार गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ ।

(ख) 'टोल विकास संस्था' भन्नाले टोल बस्तीको समग्र विकासको लागि निश्चित भौगोलिक क्षेत्रका अधिकांश घर धुरीका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा विकास निर्माण, सेवा प्रवाह र सामाजिक परिचालनको क्षेत्रमा काम गर्ने उद्देश्यले गठन भई वडा कार्यालयमा सूचीकृत भएको सामुदायिक संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) 'पदाधिकारी' भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठन भएको समितिका पदाधिकारीलाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) 'वैठक' भन्नाले संस्थाको संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै वैठक सम्झनु पर्छ ।

(ङ) 'वडा' भन्नाले गाउँपालिकाको वडालाई सम्झनु पर्छ ।

(च) 'विधान' भन्नाले संस्थाको विधानलाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) 'समिति' भन्नाले संस्थाको कार्यसमिति सम्झनु पर्छ ।

(ज) 'साधारण सभा' भन्नाले संस्थाको साधारण सदस्यहरूको भेला सम्झनु पर्छ ।

(झ) 'संस्था' भन्नाले टोल विकास संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

कृ. दिव्यांक सुनार्थ
कृ. दिव्यांक सुनार्थ

परिच्छेद-२

संस्थाको गठन तथा सूचीकृत सम्बन्धी व्यवस्था

१. संस्थाको गठन: (१) गाउँपालिकाका क्षेत्रमा भौगोलिक तथा सामाजिक समितिमाको आधारमा टोल तथा वस्तीका वासिन्दाको आम भेलावाट टोल तथा वस्ती भित्रका घर धुरी समावेश हुने गरी टोल विकास संस्थाको गठन गरिने छ ।
- (२) उपदफा (१) वमोजिम गठन हुने संस्थाको कार्यसमितिमा देहाय वमोजिमका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू रहने छन्:
- (क) अध्यक्ष
  - (ख) उपाध्यक्ष
  - (ग) कोषाध्यक्ष
  - (घ) सचिव
  - (ड) सदस्यहरू (तीनदेखी सात जनासम्म)
- (३) उपदफा (२) वमोजिम संस्था गठन गर्दा टोल तथा वस्ती भित्रका एक घर धुरीवाट एकजना भन्दा बढी नपर्ने गरी भौगोलिक सन्तुलन तथा सामाजिक समावेशीकरणको आधारमा सभा वा वडा कार्यालयले तोकेको चार किल्ला भित्रका नागरिकहरूको आम भेलावाट सर्वसम्मत रूपमा संस्थाको कार्य समिति गठन हुनेछ ।
- (४) उपदफा (३) वमोजिम कार्य समितिको कार्यकाल समाप्त भएपछि साधारण सभाको सर्वसम्मत वा सो नभएमा वहुमतबाट कार्य समितिको पुनर्गठन हुनेछ ।
- (५) कार्य समितिको समयावधि गठन भएको मितिले दुई वर्षको हुनेछ ।
- (६) अध्यक्ष, सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक पदमा लगातार दुई कार्यकाल भन्दा बढी सोही पदमा काम गर्न सक्ने छैन ।
- (७) कार्य समिति अध्यक्ष, सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक पदमा अनिवार्य रूपमा महिला हुनु पर्नेछ ।
- (८) संस्था गठन गर्दा सकेसम्म टोलका सम्पूर्ण घर धुरीलाई एक घर एक सदस्यको रूपमा समेट्नु पर्नेछ ।
- (९) उपदफा (८) वमोजिम सबै घर धुरी समावेश हुन सम्भव नभएमा कम्तीमा ८० प्रतिशत घर धुरी सहभागी गराई टोल विकास संस्था गठन गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) यस कार्यविधि वमोजिम गठन गरिने संस्थाको कार्यसमितिमा कम्तीमा ५० प्रतिशत महिला सदस्य हुनु पर्नेछ ।

डॉ. विपेंद्र शुभार्थी
आदरका

(११) संस्थाको कार्यक्षेत्र साधारण सभाले तोकेको चार किलोमिट्र हुनेछ । साधारण सभाले टोल तथा वस्ती भित्रका कुनै घर धुरी संस्थामा समावेश गरेको नपाइएमा वा कुनै घर धुरी वा वस्ती उक्त संस्थामा गर्नुपर्ने भन्ने लागेमा वडा कार्यालयले त्यसरी छुटेको घर धुरी वा वस्ती सम्बन्धित संस्थामा समावेश गर्न लगाउने छ ।

(१२) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि वडा कार्यालयले तोकेको मौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका वढीमा १०० घर धुरी समेट्ने गरी टोल विकास संस्था गठन गर्न सकिने छ । एउटा घर धुरी एकभन्दा बढी टोल विकास संस्थाको सदस्य बन्न पाउने छैन ।

२. कार्य समितिका पदाधिकारीको पद रिक्त सम्बन्धी व्यवस्था: (१) दफा ३ बमोजिम गठन भएको कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको पद देहाय बमोजिमको अवस्थामा रिक्त हुनेछ ।

(क) अध्यक्षले उपाध्यक्ष मार्फत कार्य समितिको वैठकमा र उपाध्यक्ष सहित अन्य सदस्यले अध्यक्षलाई राजिनामा दिएमा ।

(ख) भ्रष्टाचार वा अन्य कुनै फौजदारी अभियोगमा कसुरदार ठहरिएमा ।

(ग) मृत्यु भएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अध्यक्षको पद रिक्त भएमा कार्य समितिको बाँकी अवधिको लागि उपाध्यक्षले अध्यक्ष भई कामकाज गर्नेछ । अन्य पदाधिकारीहरूको हकमा कार्य समितिले बाँकी अवधिको लागि समितिका सदस्यहरू मध्येवाट कुनै सदस्यलाई त्यस्तो रिक्त पदमा कामकाज गर्न लगाउन सक्नेछ ।

३. संस्था सूचीकृतः संस्थाको सूचीकृत देहाय बमोजिम हुनेछः (क) संस्थाको आम भेलाले निर्णय गरी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सोही निवेदनमा उल्लिखित कागजातहरू समावेश गरी संस्था सूचीकरणका लागि वडा कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(ख) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि वडा कार्यालयले संस्थाको चार किलोमिट्रका सबै घर धुरी समावेश गरे नगरेको समेत हेरी अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा संस्था सूचीकृत गरेको प्रमाण-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ग) दफा (क) बमोजिम प्राप्त निवेदन बमोजिम सूचीकृतको लागि प्राप्त भएको टोल विकास संस्थामा समावेश हुनुपर्ने घर धुरी वा वस्ती छुटेको पाइएमा त्यसरी छुटेको घर धुरी वा वस्ती समेत समावेश गरी सूचीकरणको लागि पुनः पेस गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

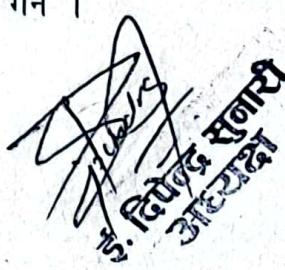
(घ) वडा कार्यालयले यस दफा बमोजिम संस्था सूचीकृत गरेको विवरण मासिक रूपमा कार्य पालिकाको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

*दृष्टिवाच सुनारी
दृष्टिवाच सुनारी
अध्यक्ष*

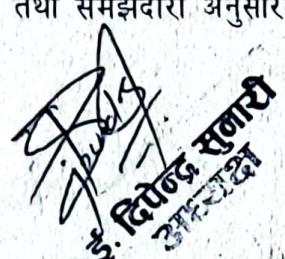

परिच्छेद-३
संस्थाको काम, कर्तव्य, अधिकारहरू
२०७३

१. टोल विकास संस्थाका कार्यहरू: (क) टोल विकास संस्थाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय
बमोजिम हुनेछः

- (क) समुदायमा शान्ति, सुरक्षा र अमनचयन कायम गर्न सहयोग गर्ने ।
- (ख) सामुदायिक सदभाव, सहिष्णुता र भाइचाराको विकास गर्ने ।
- (ग) टोलमा सञ्चालन हुने विकास निर्माणका योजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन र सुपरीवेक्षण तथा अनुगमनमा सहयोग गर्ने ।
- (घ) टोलमा हुने परम्परागत जात्रा, मेला, पर्व तथा समारोहको व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।
- (ङ) टोलमा रहेका सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षण गर्न तथा अतिक्रमण हुन नदिन सहयोग गर्ने ।
- (च) टोलमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी खोज, उद्धार र राहत वितरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- (छ) टोलको सरसफाई व्यवस्थापनको लागि सहयोग र समन्वय गर्ने/गराउने ।
- (ज) छाडा पशु चौपाया व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने/गराउने ।
- (झ) सडक बत्ती, सामुदायिक पार्क, सार्वजनिक शैचालय जस्ता सार्वजनिक सम्पत्तिको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउने ।
- (ज) कानुन बमोजिम तिर्नुपर्ने कर, दस्तुर, सेवा शुल्क बुझाउने कार्यमा सहजीकरण गर्ने ।
- (ट) टोलमा वसोबास गर्ने गरिब, अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा वेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- (ठ) टोलमा रहेका शैक्षिक तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको व्यवस्थापन र गुणस्तर सुधारको लागि सहयोग गर्ने ।
- (ड) जन्म, विवाह, बसाइँसराइ, सम्बन्ध विच्छेद, मृत्युजस्ता व्यक्तिगत घटना दर्ताको लागि टोलवासीलाई उत्साहित र सहजीकरण गर्ने ।
- (ट) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।
- (ण) विद्युत चुहावट तथा चोरी नियन्त्रण कार्यमा सहयोग गर्ने ।

डॉ. भीमसेन थापा

- (३) टोलमा खाधान, माद्धामासु, तरकारी, फलफूल, पेय पदार्थ लगायत दैनिक उभोग सामग्रीको गुणस्तर र मूल्य सूचीको बारेमा जानकारी राखी बजार अनुगमन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- (४) उपभोक्ता हकहित संरक्षणको लागि पैरवी तथा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- (५) टोलमा हरियाली क्षेत्र विस्तार गरी वातावरण संरक्षणको कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- (६) स्थानीय आर्थिक विकासका सम्भावनाका बारेमा छलफल गरी स्थानीय तह, गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय, सहजीकरण र पैरवी गर्ने ।
- (७) भवन निर्माण मापदण्ड तथा राष्ट्रिय भवन संहिताको पालनाको लागि टोल वासीहरूको प्रोत्साहित गर्ने ।
- (८) विद्यालय भर्ना, खोप अभियान, साक्षरता अभियान, सरसफाई, लैंगिक हिसा उन्मुलन जस्ता राष्ट्रिय अभियानहरूमा सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- (९) टोलमा धनी, गरिवको भावना हटाई सबै सदस्यहरूलाई निर्णय प्रक्रिया र स्रोत परिचालनमा समान अधिकार स्थापित गर्न सहजीकरण गर्ने ।
- (क) घेरेलु हिसा, यौनजन्य हिसा, मानव तस्करी, बालश्रम तथा वाध्यात्मक श्रम, छाउपडी लगायतका सामाजिक अपराध तथा कुरीतिहरूको अन्त्य गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- (ख) टोलमा उद्यम विकास सँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।
- (ग) टोलको विकासका लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त स्रोतको उच्चतम् सदुपयोग गर्ने ।
- (घ) टोलमा सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संस्था मार्फत सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने ।
- (ङ) आफ्नो टोललाई वातावरण मैत्री, बालमैत्री, पोषणमैत्री तथा पूर्ण सरसफाइयुक्त बनाउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने तथा बडा कार्यालय र गाउँपालिकाका कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।
- (च) बडा कार्यालय गाउँपालिका तथा अन्य सरकारी निकाय र गैरसरकारी संघ/संस्थासँग गरेको सम्झौता तथा समझदारी अनुसारका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

Dr. Dipendra Gurung

परिच्छेद-४

संस्थाको कार्य समितिको वैठक र सदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकारः

१. संस्थाको कार्य समितिको बैठक: (१) संस्थाको कार्य समितिको बैठकको सम्पादन देहाय अभावित हुनेछ:

- (क) कार्य समितिको बैठक महिनामा कम्तीमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार बस्ने छ ।

(ख) समितिको बैठकमा वडा समिति तथा गाउँपालिका जनप्रतिनिधि, विज्ञ तथा अन्य सरोकारवालाहरुलाई आमन्वण गर्न सकिने छ ।

(ग) समितिको बैठकको निर्णयको भस्यौदा सचिवले तयार गर्नेछ ।

(घ) संस्थाको बैठकको निर्णयहरु बैठकमा उपस्थित पदाधिकारीहरुवाट हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।

२. संस्थाका कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकारः संस्थाका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिमको हुनेछः

१. अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः (क) संस्थाको नियमित वैठक बोलाउने, वैठकका लागि मिति, समय र स्थान तोक्ने ।

- (ख) वैठकको अध्यक्षता गरी वैठक सञ्चालन गर्ने ।

(ग) वैठकमा अनुशासनको पालन गर्न लगाउने र छलफलका विपयहरु टिपोट गर्ने वा गर्न लगाउने ।

(घ) छलफल हुँदा सबैको विचार संकलन गर्ने र सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।

(ङ) संस्थाका निर्णयहरु लागू गर्ने/गराउने ।

(च) संस्थाले प्राप्त गरेको नगद वा जिन्सी सामानको सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने ।

(छ) आवश्यकता अनुसार विशेष वैठक बोलाउने ।

(ज) कार्यविधि बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

२. उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः (क) अध्यक्षको अनेपस्थितिमा अध्यक्षले गर्ने भनी तोकिएका कार्यहरु गर्ने ।

- (ख) कार्य समितिले तोकेका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

३. सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकारः (क) अध्यक्षको आदेशानुसार वैठक, बोलाउने ।

दशानुसार वठक, बाला
डॉ. निधन सुनील
आर्यला

(स) छलफलका प्रस्तावहरु संशोधन गरी बैठकमा पेस गर्ने र बैठकको निर्णय लेखी निर्णय प्रमाणित गराउने ।

(ग) संस्थाको क्रियाकलापहरुको बारेमा सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने ।

(घ) कार्य समितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

४. कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः (क) संस्थाको आम्दानी र खर्चको हिसाब राख्ने तथा विवरण तयार गर्ने ।

(ख) बैकमा खाता सञ्चालन गर्दा संयुक्त रूपमा खाता सञ्चालन गर्ने ।

(ग) संस्थाको नगद र जिन्सी सामानको जिम्मा लिई सुरक्षा गर्ने ।

(घ) कार्य समितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

५. सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकारः (क) समितिको बैठकमा उपस्थित हुने र छलफलमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने ।

(ख) समितिको निर्णय कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने । समितिको निर्णय कार्यान्वयन भए नभएको हेरी आवश्यकता अनुसार समितिको बैठकमा छलफलमा ल्याउने ।

(ग) आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको काममा सधाउने ।

(घ) कार्य समितिले तोकेका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद-५

आर्थिक व्यवस्थापन

१. संस्थाको आम्दानी: (१) संस्थाले देहाय बमोजिमका क्षेत्रबाट आम्दानी प्राप्त गर्न सक्नेछः

(क) गाउँपालिकाबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम ।

(ख) सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु, सामुदायिक संस्था तथा व्यक्तिहरूबाट प्राप्त हुने सहायता तथा अनुदानको रकम ।

(ग) टोल विकास संस्थाले आयमूलक कार्यहरु सञ्चालन गरी प्राप्त हुने आम्दानी ।

(घ) नगरपालिका, अन्य सरकारी निकाय तथा गैर सरकारी संघ/संस्थासँग विकास निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सम्झौता बमोजिम प्राप्त रकम ।

(ङ) संस्थाका सदस्यहरूबाट प्राप्त शुल्क तथा सहयोगको रकम ।

(च) अन्य स्रोतबाट प्राप्त गरेको रकम ।

(२) संस्थाको नाममा प्राप्त हुने सबै रकम गाउँपालिकाले तोकेको बैकमा संस्थाको नाममा खोलेको बैक खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

कृ. रामेश रुद्रार्थ
अध्यक्ष

२. संस्थाको खर्चः संस्थाको खर्च देहायबमोजिम हुनेछ ।

(क) कुनै निकायबाट समझौता बमोजिम प्राप्त हुने रकम समझौतामा उल्लिखित सर्त बमोजिम तोकिएको कार्यमा खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(ख) संस्थाको नियमित सञ्चालन तथा कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी खर्च कार्य समितिको बमोजिम हुनेछ ।

३. संस्थाको लेखा, प्रतिवेदन तथा अन्यः (१) संस्थाको खाता वडा कार्यालयको सिफारिसमा गाउँ कार्य पालिकाको कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको बैंक खाता कम्तीमा एकजना महिला हुने गरी संस्थाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र सचिवमध्ये कुनै दुईजना र कोपाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ ।

(३) कोपाध्यक्षले संस्थाको सबै प्रकारको नगदी तथा जिन्सी आमदानी, सम्पूर्ण खर्चको विवरण, संस्थाको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा भएको प्रशासनिक खर्चहरूको विवरण स्पष्ट रूपमा राख्नु पर्नेछ ।

(४) कोपाध्यक्षले आमदानी खर्चको हिसाब किताब चौमासिक रूपमा कार्य समितिको बैठकमा पेस गर्नु पर्नेछ ।

(५) कार्य समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको काम र आर्थिक कारोबारको यथार्थ विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र टोल भेलामा पेस गर्नु पर्नेछ ।

(६) संस्थाले आफ्नो वार्षिक कारोबारको प्रतिवेदन साधारण सभा, सम्बन्धित वडा कार्यालय र गाउँ पालिकामा पेस गर्नु पर्नेछ ।

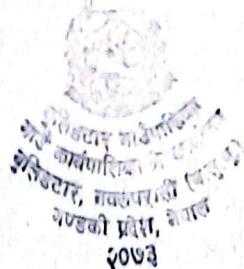
(७) गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयले आवश्यकता अनुसार संस्थाको अनुगमन गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

४. जिन्सी तथा वस्तुगत सहयोग लिन सक्ने: (१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विपद् प्रभावित व्यक्तिको उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना कार्यमा सहयोग गर्न कुनै सरकारी निकाय, गैर सरकारी संघ/संस्था, निजी क्षेत्र तथा व्यक्ति विशेषबाट जिन्सी सामान तथा वस्तुगत सहयोग लिन सक्नेछ ।

(२) संस्थाले उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त सहयोग वडा समितिको समन्वयमा त्यस्तो विपदबाट प्रभावित व्यक्ति तथा परिवारलाई वितरण गर्न सक्नेछ ।

(३) संस्थाले यस दफा बमोजिम प्राप्त सहयोगको विवरण आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गर्नु पर्नेछ ।

अध्यक्ष

१. समन्वय समिति: (१) संस्थाको कामको अनुगमन तथा समिक्षा गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्न हरेक वडामा देहाय वमोजिमको समन्वय समिति रहने छः

(क) वडा अध्यक्ष	संयोजक
(ख) वडा समितिका सदस्यहरू	सदस्य
(ग) टोल विकास संस्थाका अध्यक्षहरू मध्येवाट संयोजकले	
तोकेका ३ जना	सदस्य
(घ) वडा सचिव	सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ग) वमोजिमका सदस्यहरूको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ । उक्त पदावधि समाप्त भएपछि संयोजकले कार्यकाल नदोहोरिने गरी वडा भित्रका अन्य संस्थाका अध्यक्षहरू मध्येवाट तीनजना मनोनयन गर्नुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (१) वमोजिमको समितिको बैठक कम्तीमा चौमासिक रूपमा बस्नेछ ।

(४) उपदफा (१) वमोजिमको समितिले वडा भित्रका सबै संस्थाको काम कारबाहीलाई प्रभावकारी बनाउन कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (१) वमोजिमको समितिले संस्थाको काम कारबाहीको सम्बन्धमा वार्षिक प्रतिवेदन कार्य पालिकामा पेस गर्नुपर्ने छ ।

२. वाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने: यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै वाधा अड्चन आएमा कार्य पालिकाले त्यस्तो वाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

३. कार्य समिति भङ्ग गर्न सक्ने: सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना गर्ने, प्रचलित कानून विपरीत कार्य गर्ने तथा भ्रष्टाचार वा आर्थिक हिनामिना गरेको पाइएमा त्यस्तो कार्य समितिलाई सम्बन्धित वडा समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले भङ्ग गर्न सक्नेछ । यसरी कार्य समिति भङ्ग भएको अवस्थामा एक महिना भित्र यसै कार्यविधि वमोजिम नयाँ कार्य समिति गठन गर्नुपर्ने छ ।

४. कार्यविधि संशोधन तथा खारेज गर्न सक्ने: (१) कार्यपालिकाले आवश्यकताअनुसार यो कार्यविधि संशोधन तथा खारेज गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम यो कार्यविधि खारेज भएको अवस्थामा यस कार्यविधि वमोजिम स्थापना तथा सञ्चालन भएका संस्थाहरूको सम्पत्ति तथा दायित्व कार्य पालिकाको नाममा हुनेछ ।

अनुसूची-१

सूचीकृतका लागि आवेदन गर्ने निवेदनको नमूना

बी अध्यक्ष ज्यू,
बडा समितिको कार्यालय
बडा नं.....
बुलिङ्टार गाउँपालिका

मिति.....

विषय: टोल विकास संस्था सूचीकृत गर्ने सम्बन्धमा ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा यस गाउँपालिकाको बडा नं..... स्थित ..... टोलमा
गठन गरिएको ..... टोल विकास संस्थालाई ..... सूचीकृत गरिदिनु हुन
निम्नानुसारका विवरण सहित अनुरोध गर्दछु । यस ..... टोल विकास संस्थाको क्षेत्र
निम्न उल्लेखित चार किल्लाभित्र सीमित रहने छ ।

सङ्कलन:

- » टोल भेलाको उपस्थिति र निर्णय ।
- » कार्य समितिका सदस्यहरूको नाम थर ।
- » पूर्व सिमाना: .....
- » पश्चिम सिमाना: .....
- » उत्तर सिमाना: .....
- » दक्षिण सिमाना: .....
- » हालका जम्मा घरधुरी:

निवेदक

समितिको तर्फबाट

अध्यक्षको नामथर:

टोल विकास संस्थाको नाम:

ठेगाना:

बुलिङ्टार गाउँपालिका

..... नं बडा कार्यालय

Dr. Dipendra Gurung
अध्यक्ष

गोप्य लिङ्गार गाउँपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
लिङ्गार, नवलपरासी [बुद्धी]
२०७३

टोल विकास संस्था सूचीकृत प्रमाण-पत्र

वुलिङ्गार गाउँपालिका वडा नं ..... स्थित ..... मा गठन भएको ..... टोल
विकास संस्थालाई यस कार्यालयमा मिति ..... मा सूचीकृत गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान
गरिएको छ । यस नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा भौतिक पूर्वाधार विकास
र सुशासन कायम गर्ने क्षेत्रमा यस टोल विकास संस्थाको सक्रिय सहभागिताको अपेक्षा गर्दछु ।

.....
वडा सचिव

टोल विकास संस्था